

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ HAFTASI ETKİNLİĞİ

9 MAYIS 2014 - SİHHİYE YERLEŞKESİ
SAĞLIK PERSONELİNİN SAĞLIĞI
Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi Yeşil Salon- Sıhhiye

9,00-9,15	Açılış Konuşmaları	Prof. Dr. A. Murat Tuncer Rektör Prof. Dr. Bülent Sivri Tıp Fakültesi Dekanı
9,15-10,15	Yürütücü: Prof. Dr. Ali Naci Yıldız İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun Getirdikleri Sağlık Personelinin Sağlığı	Prof. Dr. Ali Naci Yıldız Doç. Dr. Alpaslan Kılıçarslan
10,15-10,45	Çay Kahve Arası	
10,45-12,00	Sağlık Çalışanlarında Olabilecek Psikososyal Sorunlar Sağlık Çalışanlarında Risk Oluşturan Bulaşıcı Hastalıklar Sağlık Çalışanlarında Kan Yoluyla Bulaşan Hastalıklar ve Korunma	Prof. Dr. Fatma Öz Prof. Dr. Levent Akın Prof. Dr. Serhat Ünal
12,00-12,15	Soru Katkı ve Öneriler	

ILO/WHO ORTAK KOMİTESİ (1950)

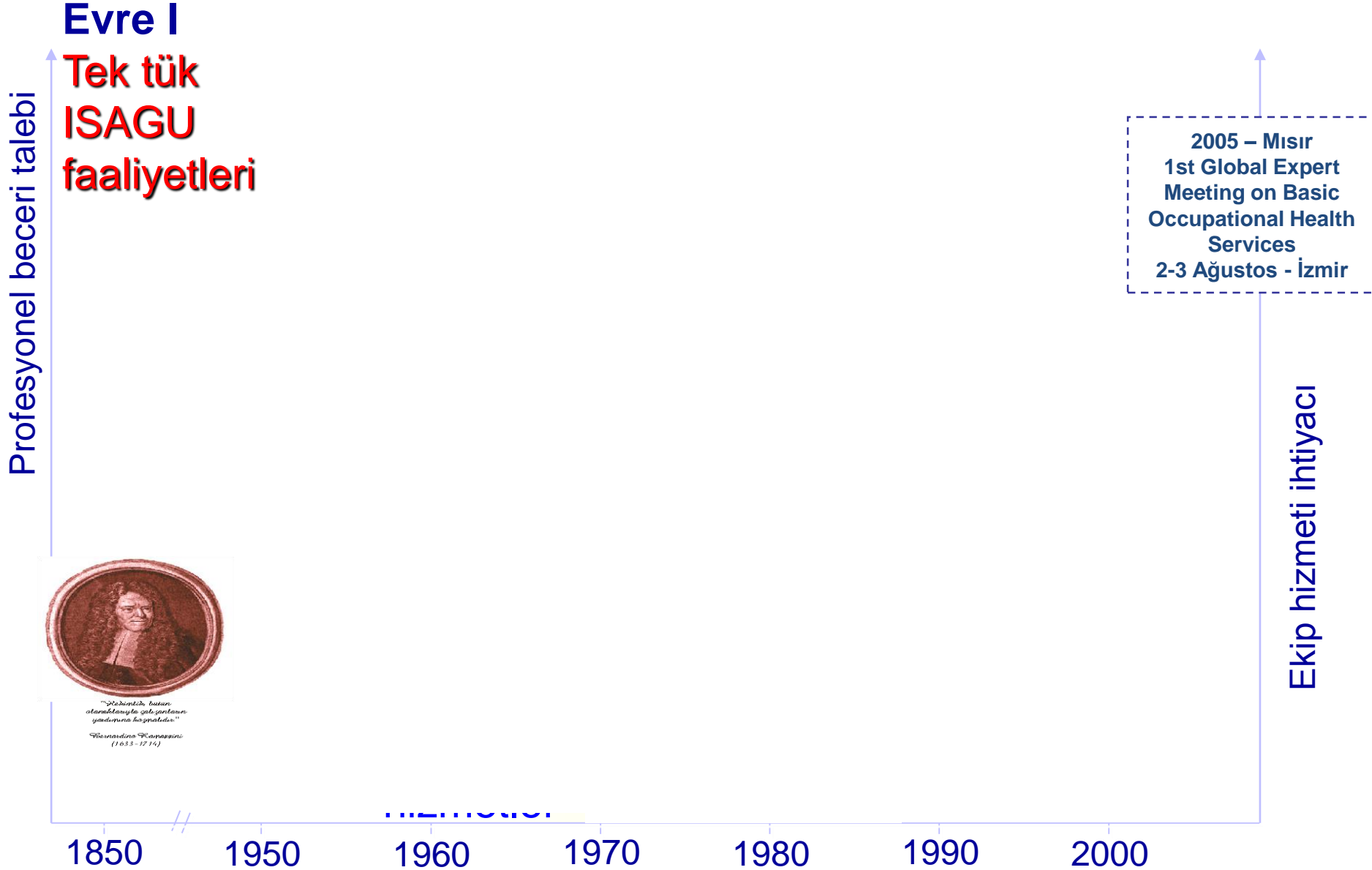
İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ;

- **Bütün çalışanların** bedensel, ruhsal, sosyal iyilik durumlarını en üst düzeye ulaştırma ve sürdürme,
- Çalışma koşulları yüzünden çalışanların sağlığının bozulmasını **önleme**,
- Çalışanları çalışma ortamındaki sağlığı bozan etmenlerden **koruma**,
- Çalışanların fizyolojik ve psikolojik durumuna **en uygun işe yerleşmelerini** ve bu durumu sürdürmeyi sağlama.
- İşin insana **uyumunu** sağlamayı amaçlayan bilim dalıdır.

ILO/WHO ORTAK KOMİTESİ (1995)

- Çalışanların sağlığını ve çalışma kapasitesini **koruma ve geliştirme**.
- Çalışma ortamını ve yapılan işi **geliştirme**.
- İşyerinde sağlık ve güvenliği destekleyen yönde iş organizasyonu ve çalışma kültürünü **geliştirme**.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Gelişimi

Devlet

• Devletın devi

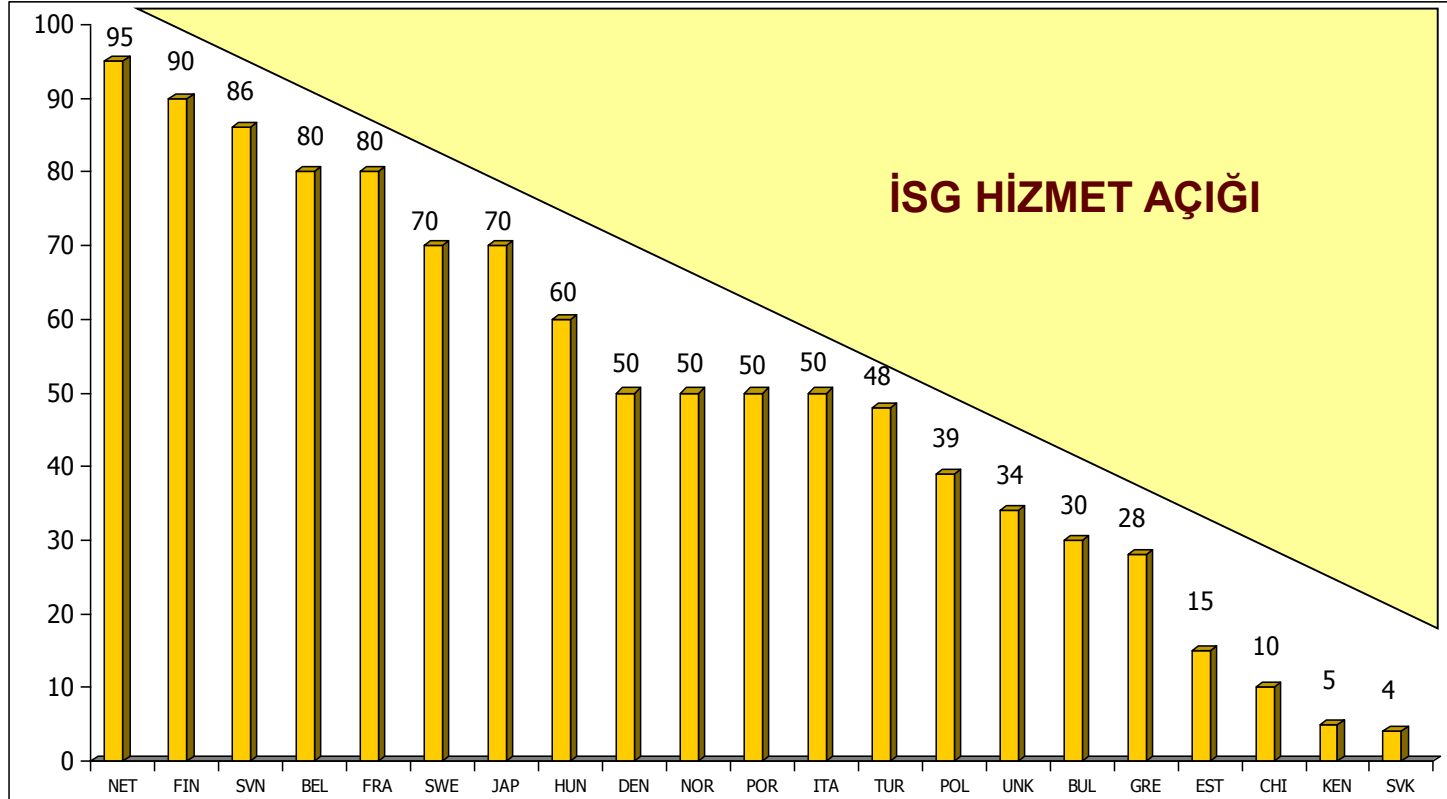
• İşverenlerin yükümlülükleri

• İşçilerin hak ve görevleri

İşveren

**alıřan
(İşçi)**

İSG HİZMETLERİNİN KAPSAMI (WHO)

Kapsayıcılık; %1-95

Çalışanların

%10–15

Primary health care and basic occupational health services challenges and opportunities, Report of an intercountry workshop, Sharm el-Sheikh, Egypt, 12—14 July 2005, World Health Organization

İSG Kanunu Haziran 2012 - KAPSAM VE İSTİSNALAR

MADDE 2 Kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

(2) Ancak aşağıda belirtilen faaliyetler ve kişiler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz:

- a) Fabrika, bakım merkezi, dikimevi ve benzeri işyerlerindeki hariç Türk Silahlı Kuvvetleri, genel kolluk kuvvetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının faaliyetleri.
- b) Afet ve acil durum birimlerinin müdahale faaliyetleri.
- c) Ev hizmetleri.
- ç) Çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar.
- d) Hükümlü ve tutuklulara yönelik infaz hizmetleri sırasında, iyileştirme kapsamında yapılan işyurdu, eğitim, güvenlik ve meslek edindirme faaliyetleri.

İŞÇİ **ÇALIŞAN**

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ - 29 Aralık 2012

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK - 29 Aralık 2012

İŞYERİ HEKİMİ VE DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK - 20 Temmuz 2013

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi (İSGB): İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere işyerinde kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birim.

Ortak sağlık ve güvenlik birimi (OSGB): İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini sunmak üzere, gerekli donanım ve personele sahip olan ve Bakanlıkça yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren şirketlerce kurulan ve işletilen müesseseler.

Toplum sağlığı merkezi (TSM): İşyeri hekimliği hizmeti vermek üzere yetkilendirilen Sağlık Bakanlığına bağlı toplum sağlığı merkezleri.

Mart 2014 – 59 TSM

HARİCİ HİZMETLER

.....işletme dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet olarak da yerine getirebilir

İSG K TEHLİKE SINIFI

İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubu.

MADDE 9- (1) İşyeri tehlike sınıfları; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 83 üncü maddesine göre belirlenen kısa vadeli sigorta kolları prim tarifesi de dikkate alınarak, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün Başkanlığında ilgili taraflarca oluşturulan komisyonun görüşleri doğrultusunda, Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ ile tespit edilir.

(2) İşyeri tehlike sınıflarının tespitinde, o işyerinde yapılan asıl iş dikkate alınır.

İSG K İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN KOORDİNASYONU

MADDE 23- (1) Aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaşması durumunda işverenler; iş hijyeni ile iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin uygulanmasında iş birliği yapar, yapılan işin yapısı göz önüne alınarak mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulması çalışmalarını koordinasyon içinde yapar, birbirlerini ve çalışan temsilcilerini bu riskler konusunda bilgilendirir.

(2) Birden fazla işyerinin bulunduğu **iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya siteleri** gibi yerlerde, iş sağlığı ve güvenliği konusundaki koordinasyon yönetim tarafından sağlanır. **Yönetim**, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden diğer işyerlerini etkileyecek tehlikeler hususunda gerekli tedbirleri almaları için işverenleri uyarır. Bu uyarılara uymayan işverenleri Bakanlığa bildirir.

**Uluslararası Çalışma Örgütü
(ILO; International Labour Organization)
sağlık alanında çalışanları 5 grupta toplamaktadır**

- Doktorlar
- Hemşire, ebe ve sağlık memurları
- Diğer profesyonel meslekler: diş hekimi, eczacı, biyolog, psikolog, diyetisyen, fizyoterapist vb...
- Diğer sağlık elemanları: Radyoloji teknisyeni, ameliyathane ve anestezi teknisyeni, diş teknisyeni, odyoloji teknisyeni, EKG-EEG teknisyeni
- Diğer çalışanlar: bu grupta eğitim ve formasyonu bakımından sağlık personeli olmayan, ancak sağlık kuruluşlarında çalışan kişiler vardır - Sekreter, temizlik görevlileri, şoför vb

MADDE 24- (1) Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişlerince yapılır. Bu Kanun kapsamında yapılacak teftiş ve incelemelerde, 4857 sayılı Kanununun 92, 93, 96, 97 ve 107 nci maddeleri uygulanır.

- (2) Bakanlık, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği konularında ölçüm, inceleme ve araştırma yapmaya, bu amaçla numune almaya ve eğitim kurumları ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde kontrol ve denetim yapmaya yetkilidir. Bu konularda yetkilendirilenler mümkün olduğu kadar işi aksatmamak, işverenin ve işyerinin meslek sırları ile gördükleri ve öğrendikleri hususları tamamen gizli tutmakla yükümlüdür. Kontrol ve denetimin usul ve esasları Bakanlıkça düzenlenir.
- (3) Askeri işyerleriyle yurt güvenliği için gerekli maddeler üretilen işyerlerinin denetim ve teftişi konusu ve sonuçlarına ait işlemler, Millî Savunma Bakanlığı ve Bakanlıkça birlikte hazırlanacak yönetmeliğe göre yürütülür.

İSG K İŞİN DURDURULMASI

MADDE 25- (1) İşyerindeki bina ve eklentilerde, çalışma yöntem ve şekillerinde veya iş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edildiğinde; bu tehlike giderilinceye kadar, hayati tehlikenin niteliği ve bu tehlikeden doğabilecek riskin etkileyebileceği alan ile çalışanlar dikkate alınarak, işyerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulur. Ayrıca çok tehlikeli sınıfta yer alan maden, metal ve yapı işleri ile tehlikeli kimyasallarla çalışılan işlerin yapıldığı veya büyük endüstriyel kazaların olabileceği işyerlerinde, risk değerlendirmesi yapılmamış olması durumunda iş durdurulur.

- (2) İş sağlığı ve güvenliği bakımından teftişe yetkili üç iş müfettişinden oluşan heyet, iş sağlığı ve güvenliği bakımından teftişe yetkili iş müfettişinin tespiti üzerine gerekli incelemeleri yaparak, tespit tarihinden itibaren iki gün içerisinde işin durdurulmasına karar verebilir. Ancak tespit edilen hususun acil müdahaleyi gerektirmesi hâlinde; tespiti yapan iş müfettişi, heyet tarafından karar alınıncaya kadar geçerli olmak kaydıyla işi durdurur.
- (3) İşin durdurulması kararı, ilgili mülki idare amirine ve işyeri dosyasının bulunduğu Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bir gün içinde gönderilir. İşin durdurulması kararı, mülki idare amiri tarafından yirmidört saat içinde yerine getirilir. Ancak, tespit edilen hususun acil müdahaleyi gerektirmesi nedeniyle verilen işin durdurulması kararı, mülki idare amiri tarafından aynı gün yerine getirilir.
- (4) İşveren, yerine getirildiği tarihten itibaren altı iş günü içinde, yetkili iş mahkemesinde işin durdurulması kararına itiraz edebilir. İtiraz, işin durdurulması kararının uygulanmasını etkilemez. Mahkeme itirazı öncelikle görüşür ve altı iş günü içinde karara bağlar. Mahkeme kararı kesindir.
- (5) İşverenin işin durdurulmasını gerektiren hususların giderildiğini Bakanlığa yazılı olarak bildirmesi hâlinde, en geç yedi gün içinde işyerinde inceleme yapılarak işverenin talebi sonuçlandırılır.
- (6) İşveren, işin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerini ödemekle veya ücretlerinde bir düşüklük olmamak üzere meslek veya durumlarına göre başka bir iş vermekle yükümlüdür.

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KANUNU

Kanun No. 6331

Kabul Tarihi: 20/ HAZİRAN /2012

YÜRÜRLÜK

Bu Kanunun; a) 6, 7 ve 8 inci maddeler;

- 1) Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için yayımı tarihinden itibaren iki yıl sonra,
 - 2) 50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,
 - 3) Diğer işyerleri için yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,
- b) 9, 31, 33, 34, 35, 36 ve 38 inci maddeleri ile geçici 4, geçici 5, geçici 6, geçici 7 ve geçici 8 inci maddeleri yayımı tarihinde,
- c) Diğer maddeleri yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra, yürürlüğe girer.

KANUNDA DEĞİŞİKLİK - 6495 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun...(2013, Torba Kanun)*

MADDE 56- 6331 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) **6 ve 7 nci** maddeleri;

- 1) 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/7/2016 tarihinde,
- 2) 50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/1/2014 tarihinde,
- 3) Diğer işyerleri için yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,”

Madde	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (Haziran 2012)	YÜRÜRLÜK TARİHLERİ
4	İşverenin genel yükümlülükleri	≈ Ocak 2013
5	Risklerden korunma, önlemlerin alınması	≈ Ocak 2013
10	Risk değerlendirilmelerinin yapılması	Ocak 2013
11 ve 12	Acil durum planları, yangınla mücadele ve ilk yardım tahliye	≈ Ocak 2013
15	Sağlık gözetimi	≈ Ocak 2013
20	Çalışan temsilcileri ve destek elamanları	Ocak 2013
22	İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları	≈ Ocak 2013
17	İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri	≈ Ocak 2013

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (Haziran 2012)		SGK 4A (işçi)			KAMU (657 s. kanun, YÖK)
6495 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun(2013, Torba Kanun)*		4857 sayılı kanun kapsamında çalışanlar 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanın olduğu kamu kurumları dahil			
		Çok tehlikeli	Tehlikeli	Az tehlikeli	
6 (56*)	İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri	Ocak 2014	Ocak 2014	Temmuz 2016	Temmuz 2016
7 (56*)	İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin desteklenmesi	Ocak 2014	Ocak 2014	Temmuz 2016	
8 (56*)	İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları	≥ 50 (elliden fazla) işçi ≈ Ocak 2013			Temmuz 2016
		< 50 (elliden az) işçi			
		Çok tehlikeli	Tehlikeli	Az tehlikeli	
		Haziran 2013	Haziran 2013	Haziran 2016	

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KANUNU

Kanun No. 6331

Kabul Tarihi: 20/ HAZİRAN /2012

İDARİ PARA CEZALARI

Bu Kanunun;

- a) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene her bir yükümlülük için ayrı ayrı ikibin Türk Lirası,
- b) 6 ncı maddesinin birinci fıkrası gereğince belirlenen nitelikte **iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi görevlendirmeyen** işverene görevlendirmedeği her bir kişi için **beşbin Türk Lirası**, aykırılığın devam ettiği **her ay için aynı miktar**, diğer sağlık personeli görevlendirmeyen işverene ikibinbeşyüz Türk Lirası, aykırılığın devam ettiği her ay için aynı miktar, aynı fıkranın (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene her bir ihlal için ayrı ayrı binbeşyüz Türk Lirası, (ç) bendine aykırı hareket eden işverene **yerine getirilmeyen her bir tedbir için ayrı ayrı bin Türk Lirası**.

.....

- n) 30 uncu maddesinde öngörülen yönetmeliklerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, uyulmayan her hüküm için tespit edildiği tarihten itibaren aylık olarak bin Türk Lirası.

MADDE 15 - Sağlık gözetimi	15/1	Sağlık gözetiminin yapılmaması	1.000	Türk Lirası / her çalışan için
	15/2	Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar için sağlık raporunun alınmaması	1.000	Türk Lirası / her çalışan için
MADDE 16 - Çalışanların bilgilendirilmesi	16	Çalışanların bilgilendirilmemesi	1.000	Türk Lirası / her çalışan için
MADDE 17 - Çalışanların eğitimi	17	Çalışanlara eğitim verilmemesi	1.000	Türk Lirası / her çalışan için
MADDE 18 - Çalışanların görüşlerinin alınması ve katılımlarının sağlanması	18	Çalışanların görüşlerinin alınmaması ve katılımlarının sağlanmaması	1.000	Türk Lirası / her aykırılık için
MADDE 20 - Çalışan temsilcisi	20/1	Çalışan temsilcilerinin görevlendirilmemesi	1.000	Türk Lirası
	20/3	Çalışan temsilcilerinin işverene öneride bulunma ve tedbir alınmasını isteme hakkının olmaması	1.500	Türk Lirası
	20/4	Çalışan temsilcilerinin ve destek elemanlarının haklarının kısıtlanması	1.000	Türk Lirası / hakları kısıtlanan her birey için
MADDE 22 - İş sağlığı ve güvenliği kurulu	22	İş sağlığı ve güvenliği kurulunun oluşturulmaması, alt işverenin bulunduğu hallerde uygun kurulun oluşturulmaması, kurullar arasında koordinasyonun sağlanmaması	2.000	Türk Lirası / her aykırılık için
MADDE 23 - İş sağlığı ve güvenliğinin koordinasyonu	23/2	Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezlerinde İSG konusundaki koordinasyonun yönetim tarafından sağlanmaması	5.000	Türk Lirası
MADDE 24 - Teftiş, inceleme, araştırma, müfettişin yetki, yükümlülük ve sorumluluğu	24/2	Ölçüm, inceleme ve araştırma yapılmasına, numune alınmasına veya eğitim kurumları ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kontrol ve denetiminin yapılmasına engel olunması	5.000	Türk Lirası
MADDE 25 - İşin durdurulması	25	İşyerinin bir bölümünde veya tamamında verilen durdurma kararına uymayarak durdurulan işe devam ettirilmesi	10.000	Türk Lirası
	25/6	İşin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerinin ödenmemesi veya uygun başka iş verilmemesi	1.000 1.000	Türk Lirası / ihlale uğrayan her çalışan için Türk Lirası / her ay (Aykırılığın devamı halinde)
MADDE 29 - Güvenlik raporu veya büyük kaza önleme politika belgesi	29	Önleme Politika Belgesinin hazırlanmaması	50.000	Türk Lirası
		Belgeyi Bakanlığa sunmadan işyerinin faaliyete geçirilmesi	80.000	Türk Lirası
		İşletilmesine izin verilmeyen işyerinin faaliyete geçirilmesi	80.000	Türk Lirası
		Durdurulan işyerinde faaliyete devam edilmesi	80.000	Türk Lirası
MADDE 30 - İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çeşitli yönetmelikler	30	30 uncu madde de öngörülen yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edilmesi	1.000 1.000	Türk Lirası / her hüküm için Türk Lirası / her ay (Aykırılığın devamı halinde)

Nisan 2014

Resmi Gazetede Yayımlanan	Başbakanlık
<ul style="list-style-type: none">• 37 Yönetmelik (En Son Destek H Yönetmeliği)• 6 Tebliğ	<ul style="list-style-type: none">• 1 Yönetmelik

...

İŞVEREN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Genel Yükümlülükler
- Önleyici Koruyucu Hizmetler
- Yangın Söndürme
- Ciddi Ani Tehlike
- Tahliye
- İlk Yardım
- Kayıt ve İstatistik
- Danışma / Katılım Sağlama
- Eğitim

Devlet

• Devlet'in ödevi

• İşverenlerin yükümlülükleri

• İşçilerin hak ve görevleri

İşveren

**Çalışan
(İşçi)**

İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü

olup bu çerçevede;

a.....

.....

.....

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ UYGULAMA İLKELERİ

- 1. UYGUN İŞE YERLEŐTİRME**
- 2. İŞYERİ RİSKLERİNİN SAPTANMASI**
- 3. İŞYERİ RİSKLERİNİN KONTROLU**
- 4. ARALIKLI KONTROL MUAYENESİ**
- 5. SAĞLIK ve GÜVENLİK EĞİTİMİ**
- 6. İŞYERİNDE SAĞLIK ve GÜVENLİK HİZMETİ**

İSG K İŞVERENİN GENEL YÜKÜMLÜLÜĞÜ

MADDE 4- İŞVERENİN GENEL YÜKÜMLÜLÜĞÜ

(1) **İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü** olup bu çerçevede;

- a) Mesleki risklerin önlenmesi, **eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması**, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
 - b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği **tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.**
 - c) **Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.**
 - ç) Çalışana görev verirken, **çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.**
 - d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların **hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.**
- (2) İşyeri dışındaki uzman **kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.**
- (3) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluklarını etkilemez.
- (4) İşveren, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin **maliyetini çalışanlara yansıtamaz.**

İSG K İŞVERENİN GENEL YÜKÜMLÜLÜĞÜ

MADDE 5- (1) İşverenin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:

- a) Risklerden kaçınmak.
- b) Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek.
- c) Risklerle kaynağında mücadele etmek.
- ç) İşin kişilere uygun hale getirilmesi için işyerlerinin tasarımı ile iş ekipmanı, çalışma şekli ve üretim metotlarının seçiminde özen göstermek, özellikle tekdüze çalışma ve üretim temposunun sağlık ve güvenliğe olumsuz etkilerini önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek.
- d) Teknik gelişmelere uyum sağlamak.
- e) Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek.
- f) Teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmek.
- g) Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
- ğ) Çalışanlara uygun talimatlar vermek.

İSG K SAĞLIK GÖZETİMİ

MADDE 15- (1) İşveren;

- a) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- b) Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:
 - 1) İşe girişlerinde.
 - 2) İş değişikliğinde.
 - 3) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.
 - 4) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla.
- (2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.
- (3) Bu Kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporları, işyeri sağlık ve güvenlik biriminde veya hizmet alınan ortak sağlık ve güvenlik biriminde görevli olan işyeri hekiminden alınır. Raporlara itirazlar Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen **hakem hastanelere** yapılır, verilen kararlar kesindir.
- (4) Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet **işverence karşılanır**, çalışana yansıtılamaz.
- (5) Sağlık muayenesi yaptırılan çalışanın özel hayatı ve itibarının korunması açısından **sağlık bilgileri gizli tutulur**.

İSG K - İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN DESTEKLENMESİ

MADDE 7- (1) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesi için, Bakanlıkça aşağıdaki şartlarla destek sağlanabilir:

- a) **Kamu kurum ve kuruluşları hariç ondan az çalışanı bulunanlardan, çok tehlikeli ve tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri faydalanabilir.** Ancak, Bakanlar Kurulu, ondan az çalışanı bulunanlardan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin de faydalanmasına karar verebilir.
- b) **Giderler, iş kazası ve meslek hastalığı bakımından kısa vadeli sigorta kolları için toplanan primlerden kaynak aktarılmak suretiyle, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından finanse edilir.**
- c) Uygulamada, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları esas alınır.
- ç) Bu Kanun ve diğer mevzuat gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde; istihdam ettiği kişilerin sigortalılık bildiriminde bulunmadığı tespit edilen işverenlerden, tespit tarihine kadar yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumunca tahsil edilir ve bu durumdaki işverenler, sağlanan destekten üç yıl süreyle faydalanamaz.
- d) Uygulamaya ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, uygulamayı yönlendirmeye ve doğabilecek sorunları çözmeye Bakanlık yetkilidir.
- (2) Aşağıdaki konular ile bunlara ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir:
- a) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesi için sağlanacak desteğin uygulanması.
- b) Destek sağlanacak ondan az çalışanı bulunan işyerlerinin özellikleri göz önünde bulundurularak; Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenecek iş sağlığı ve güvenliği hizmet bedellerinin tespiti, destek olunacak kısmı ve ödenme şekli.
- c) Destekten faydalanabilecek işyerlerinin taşınması gereken şartlar.
- ç) İş sağlığı ve güvenliği hizmeti verecek kuruluşların özellikleri.
- (3) Etkinlik ve sürekliliğin sağlanması amacıyla; Bakanlık tarafından Sağlık Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili meslek kuruluşlarıyla iş birliği yapılabilir.

İSG HİZMETİ DESTEĞİ

- Sayı: 1-9 çalışanı olan
- İşyeri tehlike sınıfı

Tehlikeli (790.390 kişi ayda 14,30 TL)

ya da

Çok Tehlikeli (638.665 kişi ayda 16,34 TL)

işyerlerinin

**İSG HİZMETİ DEVLET TARAFINDAN
KARŞILANACAK**

İSG K İŞYERİ HEKİMLERİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI

MADDE 6

(1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

- a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, **bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet olarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir.**
 - b) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.
 - c) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerini yürütenler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlar.
 - ç) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirir.
 - d) Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkilediği bilinen veya etkilemesi muhtemel konular hakkında; görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşları, başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanları ve bunların işverenlerini bilgilendirir.
- (2) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini, Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan alabileceği gibi 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde de alabilir.**

İSG K İŞYERİ HEMŞİRESİ

25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanununa göre hemşirelik mesleğini icra etmeye yetkili, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş işyeri hemşireliği belgesine sahip hemşire/sağlık memuru.

M6 . (3) Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde, diğer sağlık personeli görevlendirilmesi zorunlu değildir.

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KANUNU

Kanun No. 6331

Kabul Tarihi: 20/ HAZİRAN /2012

ÇALIŞANLARIN BİLGİLENDİRİLMESİ

İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla işveren, çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak bilgilendirir.

ÇALIŞANLARIN EĞİTİMİ

İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

İSG K ÇALIŞANLARIN BİLGİLENDİRİLMESİ

MADDE 16- (1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla işveren, çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirir:

- a) İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
- b) Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.
- c) İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.

(2) İşveren;

- a) 12 nci maddede belirtilen ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgilendirir.
- b) Başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanların birinci fıkrada belirtilen bilgileri almalarını sağlamak üzere, söz konusu çalışanların işverenlerine gerekli bilgileri verir.
- c) Risk değerlendirmesi, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili koruyucu ve önleyici tedbirler, ölçüm, analiz, teknik kontrol, kayıtlar, raporlar ve teftiştten elde edilen bilgilere, destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin ulaşmasını sağlar.

İSG K ÇALIŞANLARIN EĞİTİMİ

MADDE 17-

- (1) İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.
- (2) Çalışan temsilcileri özel olarak eğitilir.
- (3) Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler çalıştırılmaz.
- (4) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir. Ayrıca, herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.
- (5) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar işe başlatılamaz.
- (6) Geçici iş ilişkisi kurulan işveren, iş sağlığı ve güvenliği risklerine karşı çalışana gerekli eğitimin verilmesini sağlar.
- (7) Bu madde kapsamında verilecek eğitimin maliyeti çalışanlara yansıtılamaz. Eğitimlerde geçen süre çalışma süresinden sayılır. Eğitim sürelerinin haftalık çalışma süresinin üzerinde olması hâlinde, bu süreler fazla sürelerle çalışma veya fazla çalışma olarak değerlendirilir.

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Eğitim süreleri

TEHLİKE SINIFI	SIKLIK	SÜRE
Çok tehlikeli	yılda en az bir defa	en az on altı saat
Tehlikeli	iki yılda en az bir defa	en az on iki saat
Az tehlikeli sınıfta	üç yılda en az bir defa	en az sekiz saat

ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİNİN USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

EĞİTİM KONULARI

1. Genel konular

- a) Çalışma mevzuatı ile ilgili bilgiler,
- b) Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları,
- c) İşyeri temizliği ve düzeni,
- ç) İş kazası ve meslek hastalığından doğan hukuki sonuçlar

2. Sağlık konuları

- a) Meslek hastalıklarının sebepleri,
- b) Hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması,
- c) Biyolojik ve psikososyal risk etmenleri,
- ç) İlk yardım

3. Teknik konular

- a) Kimyasal, fiziksel ve ergonomik risk etmenleri,
- b) Elle kaldırma ve taşıma,
- c) Parlama, patlama, yangın ve yangından korunma,
- ç) İş ekipmanlarının güvenli kullanımı,
- d) Ekranlı araçlarla çalışma,
- e) Elektrik, tehlikeleri, riskleri ve önlemleri,
- f) İş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleri ile tekniklerinin uygulanması,
- g) Güvenlik ve sağlık işaretleri,
- ğ) Kişisel koruyucu donanım kullanımı,
- h) İş sağlığı ve güvenliği genel kuralları ve güvenlik kültürü,
- ı) Tahliye ve kurtarma

İSG K ÇALIŞANLARIN GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI VE KATILIMLARININ SAĞLANMASI

MADDE 18- (1) İşveren, görüş alma ve katılımın sağlanması konusunda, çalışanlara veya iki ve daha fazla çalışan temsilcisinin bulunduğu işyerlerinde varsa işyeri yetkili sendika temsilcilerine yoksa çalışan temsilcilerine aşağıdaki imkânları sağlar:

- a) İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda görüşlerinin alınması, teklif getirme hakkının tanınması ve bu konulardaki görüşmelerde yer alma ve katılımlarının sağlanması.
- b) Yeni teknolojilerin uygulanması, seçilecek iş ekipmanı, çalışma ortamı ve şartlarının çalışanların sağlık ve güvenliğine etkisi konularında görüşlerinin alınması.

(2) İşveren, destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin aşağıdaki konularda önceden görüşlerinin alınmasını sağlar:

- a) İşyerinden görevlendirilecek veya işyeri dışından hizmet alınacak işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer personel ile ilk yardım, yangınla mücadele ve tahliye işleri için kişilerin görevlendirilmesi.
- b) Risk değerlendirmesi yapılarak, alınması gereken koruyucu ve önleyici tedbirlerin ve kullanılması gereken koruyucu donanım ve ekipmanın belirlenmesi.
- c) Sağlık ve güvenlik risklerinin önlenmesi ve koruyucu hizmetlerin yürütülmesi.
- ç) Çalışanların bilgilendirilmesi.
- d) Çalışanlara verilecek eğitimin planlanması.

(3) Çalışanların veya çalışan temsilcilerinin, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği için alınan önlemlerin yetersiz olduğu durumlarda veya teftiş sırasında, yetkili makama başvurmalarından dolayı hakları kısıtlanamaz.

İSG K ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ

Çalışan: Kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişiyi,

Çalışan temsilcisi: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışan.

Destek elemanı: Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi.

MADDE 20- (1) İşveren; işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda **çalışan temsilcisini** görevlendirir:

- a) İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir.
- b) Ellibir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki.
- c) Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç.
- ç) Beşyüzbir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde dört.
- d) Binbir ile ikibin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde beş.

e) **İkibinbir ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde altı.**

(2) Birden fazla çalışan temsilcisinin bulunması durumunda baş temsilci, çalışan temsilcileri arasında yapılacak seçimle belirlenir.

(3) Çalışan temsilcileri, **tehlike kaynağının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için, işverene öneride bulunma ve işverenden gerekli tedbirlerin alınmasını isteme hakkına sahiptir.**

(4) Görevlerini yürütmeleri nedeniyle, çalışan temsilcileri ve destek elemanlarının hakları kısıtlanamaz ve görevlerini yerine getirebilmeleri için işveren tarafından gerekli imkânlar sağlanır.

(5) İşyerinde yetkili sendika bulunması hâlinde, işyeri sendika temsilcileri çalışan temsilcisi olarak da görev yapar.

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KANUNU

Kanun No. 6331

Kabul Tarihi: 20/ HAZİRAN /2012

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KURULLARI

Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur. İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Kurulun oluşumu

- a) İşveren veya işveren vekili,
- b) İş güvenliği uzmanı,
- c) İşyeri hekimi,
- ç) İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi,
- d) Bulunması halinde sivil savunma uzmanı,
- e) Bulunması halinde formen, ustabaşı veya usta,
- f) Çalışan temsilcisi, işyerinde birden çok çalışan temsilcisi olması halinde baş temsilci.

MADDE 22- (1) Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur. İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

(2) Altı aydan fazla süren asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bulunduğu hallerde;

a) Asıl işveren ve alt işveren tarafından ayrı ayrı kurul oluşturulmuş ise, faaliyetlerin yürütülmesi ve kararların uygulanması konusunda iş birliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.

b) Asıl işveren tarafından kurul oluşturulmuş ise, kurul oluşturması gerekmeyen alt işveren, koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

c) İşyerinde kurul oluşturması gerekmeyen asıl işveren, alt işverenin oluşturduğu kurula iş birliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

ç) Kurul oluşturması gerekmeyen asıl işveren ve alt işverenin toplam çalışan sayısı elliden fazla ise, koordinasyonu asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve alt işveren tarafından birlikte bir kurul oluşturulur.

(3) Aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik

Kurulun oluşumu: MADDE 6 – (1) Kurul aşağıda belirtilen kişilerden oluşur:

- a) İşveren veya işveren vekili,**
- b) İş güvenliği uzmanı,**
- c) İşyeri hekimi,**
- ç) İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi,**
- d) Bulunması halinde sivil savunma uzmanı,**
- e) Bulunması halinde formen, ustabaşı veya usta,**
- f) Çalışan temsilcisi, işyerinde birden çok çalışan temsilcisi olması halinde baş temsilci...**

Geçici madde 1: (b) ve (c) bentlerinde sayılanların bulundurulma zorunluluğu Kanunun 38 inci maddesinde belirtilen sürelerle uygun olarak aranır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Tarihi: **18.01.2013** Resmi Gazete Sayısı: 28532

Eğitim

MADDE 7 – (1) İşveren tarafından, kurulun üyelerine ve yedeklerine iş sağlığı ve güvenliği konularında eğitim verilmesi sağlanır. Kurul üyelerinin ve yedeklerinin eğitimleri asgari aşağıdaki konuları kapsar;

- a) Kurulun görev ve yetkileri,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konularında ulusal mevzuat ve standartlar,
- c) Sıkça rastlanan iş kazaları ve tehlikeli vakaların nedenleri,
- ç) İş hijyeninin temel ilkeleri,
- d) İletişim teknikleri,
- e) Acil durum önlemleri,
- f) Meslek hastalıkları,
- g) İşyerlerine ait özel riskler,
- ğ) Risk değerlendirmesi.

(2) Asıl işveren alt işveren ilişkilerinde ortak kurul oluşumunda eğitimden her iki işveren birlikte sorumludur.

MADDE 11- (1) İşveren;

- a) Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek **acil durumları önceden değerlendirerek, çalışanları ve çalışma çevresini etkilemesi mümkün ve muhtemel acil durumları belirler ve bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır.**
- b) Acil durumların **olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar, acil durum planlarını hazırlar.**
- c) Acil durumlarla mücadele için **işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak;** önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar.
- ç) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.

MADDE 12- (1) Ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlikenin meydana gelmesi durumunda işveren;

a) **Çalışanların işi bırakarak derhal çalışma yerlerinden ayrılıp güvenli bir yere gidebilmeleri için, önceden gerekli düzenlemeleri yapar ve çalışanlara gerekli talimatları verir.**

b) Durumun devam etmesi hâlinde, zorunluluk olmadıkça, gerekli donanıma sahip ve özel olarak görevlendirilenler dışındaki çalışanlardan işlerine devam etmelerini isteyemez.

(2) İşveren, çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar. Böyle bir durumda çalışanlar, ihmal veya dikkatsiz davranışları olmadıkça yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutulamaz.

MADDE 29- (1) İşletmeye başlanmadan önce, büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerleri için, işyerlerinin büyüklüğüne göre büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporu işveren tarafından hazırlanır.

(2) Güvenlik raporu hazırlama yükümlülüğü bulunan işveren, hazırladıkları güvenlik raporlarının içerik ve yeterlilikleri Bakanlıkça incelenmesini müteakip işyerlerini işletmeye açabilir.

İSG K İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ KAYIT VE BİLDİRİMİ

MADDE 14- (1) İşveren;

- a) **Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar**, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.
 - b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.
- (2) İşveren, aşağıdaki hallerde belirtilen sürede **Sosyal Güvenlik Kurumuna** bildirimde bulunur:
- a) İş kazalarını kazadan sonraki **üç iş günü** içinde.
 - b) **Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.**
- (3) İşyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.
- (4) **Sağlık hizmeti sunucuları kendilerine intikal eden iş kazalarını, yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları ise meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirir.**
- (5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

İŞ KAZASI

İSG K işyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen özüre uğratan olay olarak tanımlanmaktadır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda (31.5.2006 tarih, 5510 sayılı) Hizmet Akdiyle veya Kendi Adına ve Hesabına Bağımsız Çalışan Sigortalıların Tabi Olduğu Kısa Vadeli Sigorta Hükümleri (Madde 13) :

İş kazası;

- a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- b) (Değişik: 17/4/2008-5754/8 md.) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,
- c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- d) (Değişik: 17/4/2008-5754/8 md.) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özüre uğratan olaydır.

MESLEK HASTALIĞI

İSG K Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalık.

Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği - 11 10 2008 -Sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal özürlülük hâlleri.

Devlet

ÇALIŞANLARIN GÖREVLERİ

✚ DOĞRU ÇALIŞMA

Kendisinin ve diğerlerinin sağlığını koruyacak biçimde

✚ DOĞRU KULLANMA

Tesisat/Makine/Tezgah/El aleti/Malzeme/Kişisel Koruyucu

✚ TEHLİKE VE RİSKLERİ BİLDİRME

✚ İŞBİRLİĞİ VE KATILIM

• Devlet'in ödevi

• İşverenlerin yükümlülükleri

• Çalışanların hak ve görevleri

İşveren

ÇALIŞANLARIN HAKLARI

- Bilme hakkı
- Eğitim hakkı
- Görüş bildirme hakkı
- Katılma hakkı
- Seçme ve seçilme hakkı
- Çalışmama hakkı
- Sağlık izleminden yararlanma hakkı

Çalışan (İşçi)

Çalışanların Hakları

Haklar yasaldır, yasal koruma altındadır

- **Bilgi alma ve eğitim hakkı:** İşle ilgili olan ve sağlık ve güvenliği etkileyebileceğini düşündükleri her konuda bilgi almak ve eğitilmeyi istemek çalışanların hakkıdır.
- **Görüş bildirme ve katılma hakkı:** Sağlık ve güvenlikle ilgili her konuda görüş belirtmek ve karar alma, uygulama ve değerlendirme süreçlerine katılmak çalışanların hakkıdır.
- **Seçme ve seçilme hakkı:** Çalışanlar sağlık ve güvenlikle ilgili konularda görüş belirtme ve karar alma, uygulama ve değerlendirme süreçlerine katılabilmek için temsilci seçme ve seçilme haklarına sahiptir. Bu hakların kullanılmasında sağlık güvenlik çalışan temsilcisi önemli bir araçtır.
- **Sağlık izleminden yararlanma hakkı:** Çalışanlar sağlıklarının işyerindeki tehlike ve risk etmenlerinden etkilendiğini düşündüklerinde sağlık izleminden yararlanmayı isteyebilirler. İşverenler bu istemin karşılanmasını sağlamakla yükümlüdürler.
- **Çalışmama hakkı:** Çalışanlar sağlık ve güvenlik için yaşamsal tehdit oluşturduğunu düşündükleri her durumda, bu durumu ortadan kaldıracak önlemler alınıncaya kadar çalışmama hakkına sahiptirler.

İSG K ÇALIŞMAKTAN KAÇINMA HAKKI

MADDE 13-

- (1) **Ciddi ve yakın tehlike** ile karşı karşıya kalan çalışanlar kurula, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise işverene başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini talep edebilir. Kurul acilen toplanarak, işveren ise derhâl kararını verir ve durumu tutanakla tespit eder. Karar, çalışana ve çalışan temsilcisine yazılı olarak bildirilir.
- (2) Kurul veya işverenin çalışanın **talebi yönünde karar vermesi hâlinde** çalışan, gerekli tedbirler alınıncaya kadar çalışmaktan kaçınabilir. Çalışanların çalışmaktan kaçındığı dönemdeki ücreti ile kanunlardan ve iş sözleşmesinden doğan diğer hakları saklıdır.
- (3) **Çalışanlar ciddi ve yakın tehlikenin önlenemez olduğu durumlarda birinci fıkradaki usule uymak zorunda olmaksızın işyerini veya tehlikeli bölgeyi terk ederek belirlenen güvenli yere gider.** Çalışanların bu hareketlerinden dolayı hakları kısıtlanamaz.
- (4) İş sözleşmesiyle çalışanlar, talep etmelerine rağmen gerekli tedbirlerin alınmadığı durumlarda, tabi oldukları kanun hükümlerine göre iş sözleşmelerini feshedebilir. Toplu sözleşme veya toplu iş sözleşmesi ile çalışan kamu personeli, bu maddeye göre çalışmadığı dönemde fiilen çalışmış sayılır.
- (5) Bu Kanunun 25 inci maddesine göre işyerinde işin durdurulması hâlinde, bu madde hükümleri uygulanmaz.

DOĞRU ÇALIŞMA

- Kendisinin ve diğerlerinin sağlığını koruyacak biçimde

DOĞRU KULLANMA

- Tesisat/Makine/Tezgah/El aleti/Malzeme/Kişisel Koruyucu

TEHLİKE VE RİSKLERİ BİLDİRME

İŞBİRLİĞİ VE KATILIM

İSG K ÇALIŞANLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 19- (1) Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

(2) Çalışanların, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda yükümlülükleri şunlardır:

- a) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını **doğru olarak kullanmak**, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.
- b) Kendilerine sağlanan **kişisel koruyucu donanımı** doğru kullanmak ve korumak.
- c) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine **derhal haber vermek**.
- ç) Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi **ile iş birliği yapmak**.
- d) Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için **işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak**.

Çalışanların Görevleri

Çalışanlar sağlık ve güvenliğin korunması için kurallara uymalı ve önlemleri uygulamalıdır.

Bu hem çalışanların haklarını kullanabilmeleri, hem de işverenlerin yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri için zorunlu bir ön koşuldur. Bu ön koşulun gereği olarak aşağıdaki dört görev yerine getirilmelidir:

- Doğru Çalışma: Çalışanlar kendilerinin, çalışma arkadaşlarının ve üçüncü kişilerin sağlık ve güvenliği için tehlike ve risk oluşturmayacak biçimde çalışmalıdırlar.

Bunun için iş talimatları sağlıklı ve güvenli çalışma kurallarını da içerecek biçimde doğru hazırlanmış olmalı, her değişiklikte yenilenmeli, çalışanlar da talimatlara uygun çalışma konusunda sürekli bilgilendirilmeli ve eğitilmelidirler.

- Doğru kullanma: Çalışanla tesis, tesisat, teçhizat, makine, tezgah, el aleti, malzeme ve kişisel koruyucuları doğru kullanılmalı, bunun için kullanma kılavuzlarına uymalıdırlar. Çalışanların bunu başarabilmeleri için, bu kılavuzların var olması, her değişiklikte yenilenmesi ve çalışanların kılavuzlara uygun çalışma konusunda bilgilendirilmeleri, eğitilmeleri ve denetlenmeleri gereklidir. Denetim etkililiği kullanma kılavuzları temel alınarak hazırlanan denetim listeleri uygulanarak, geliştirilebilir.

-Tehlike ve riskleri bildirme: Çalışanlar çalıştıkları birimde, yaptıkları işte, kullandıkları araç, gereç ve/veya malzemelerde karşılaştıklarını düşündükleri tehlike ve riskleri anında ilgili kişiye bildirmelidirler. Bildirim sürecinin etkili işlemesi kime bildirim yapılacağına belirlenmiş olmasına ve her bildirimde tehlike ve riskin niteliği ve bu konuda ne yapıldığının ya da yapılacağına bir geri bildirim ile yanıtlanmasına bağlıdır. Ayrıca bu tür bildirimlerin ödüllendirilmesi sürecin etkililiğini artırır.

- İşbirliği ve katılım: Çalışanlar sağlık ve güvenliğin korunması için yapılan çalışmalara katılmalı, bu amaçla etkinlik yürüten kişi ve kuruluşlarla işbirliği yapmalıdır.

MADDE 28- (1) İşyerine, sarhoş veya uyuşturucu madde almış olarak gelmek ve işyerinde alkollü içki veya uyuşturucu madde kullanmak yasaktır.

(2) İşveren; işyeri eklentilerinden sayılan kısımlarda, ne gibi hallerde, hangi zamanda ve hangi şartlarla alkollü içki içilebileceğini belirleme yetkisine sahiptir.

(3) Aşağıdaki çalışanlar için alkollü içki kullanma yasağı uygulanmaz:

- a) Alkollü içki yapılan işyerlerinde çalışan ve işin gereği olarak üretileni denetlemekle görevlendirilenler.
- b) Kapalı kaplarda veya açık olarak alkollü içki satılan veya içilen işyerlerinde işin gereği alkollü içki içmek zorunda olanlar.
- c) İşinin niteliği gereği müşterilerle birlikte alkollü içki içmek zorunda olanlar.

İSG K İDARI PARA CEZALARI VE UYGULANMASI

İSG K TEHLİKE SINIFI

İSG K ACİL DURUM PLANLARI, YANGINLA MÜCADELE VE İLK YARDIM

İSG K TAHLİYE

İSG K TEFTİŞ, İNCELEME, ARAŞTIRMA, MÜFETTİŞİN YETKİ, YÜKÜMLÜLÜK VE SORUMLULUĞU

İSG K İŞİN DURDURULMASI

İSG K GÜVENLİK RAPORU VEYA BÜYÜK KAZA ÖNLEME POLİTİKA BELGESİ

İSG K İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ YÖNETMELİKLER

İSG K BELGELENDİRME, İHTAR VE İPTALLER

İSG K YÜRÜRLÜK